

Kosmetik/kosmetička (kód: 69-030-M)

Autorizující orgán:	Ministerstvo zdravotnictví
Skupina oborů:	Osobní a provozní služby (kód: 69)
Týká se povolání:	Kosmetik, vizážista
Kvalifikační úroveň NSK - EQF:	4

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Posuzování typu a stavu pleti	4
Provádění čištění pleti	4
Odstraňování chloupků a úprava obočí	4
Provádění ruční kosmetické masáže obličeje, krku a dekoltu	4
Aplikace kosmetických přípravků	4
Provádění denního líčení	4
Poskytování poradenství v oblasti kosmetického ošetřování pleti	4
Orientace v anatomii a patologických projevech kůže a orientace v anatomii svalů obličeje, krku a dekoltu	4
Používání přístrojů v kosmetické provozovně	4
Dodržování hygienicko-epidemiologických zásad a poskytování první pomoci v kosmetických službách	3
Realizace podnikatelských aktivit v kosmetických službách	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 28.05.2024

Kritéria a způsoby hodnocení

Posuzování typu a stavu pleti

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat základní kritéria profesionální diagnostiky a způsoby testování pleti	Písemné ověření
b) Posoudit a vyhodnotit typ a aktuální stav pleti klienta	Praktické předvedení
c) Vyjmenovat a vysvětlit kontraindikace kosmetického ošetření	Písemné ověření
d) Vyplnit klientskou kartu	Praktické předvedení
e) Vysvětlit a doporučit možnosti vhodného profesionálního ošetření pleti klienta	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Provádění čištění pleti

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat druhy a postupy povrchového čištění pleti a zdůvodnit jeho význam	Ústní ověření
b) Provést povrchové čištění pleti klienta	Praktické předvedení
c) Vyjmenovat druhy peelingů	Písemné ověření
d) Zvolit pro klienta vhodný druh peelingu a svou volbu obhájit	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Uvést způsoby přípravy pleti pro hloubkové čištění	Písemné ověření
f) Provést vybraný způsob přípravy pleti klienta pro hloubkové čištění a vysvětlit možné kontraindikace	Praktické předvedení a ústní ověření
g) Vysvětlit způsoby hloubkového čištění pleti	Ústní ověření
h) Provést a popsat hloubkové čištění pleti klienta	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Odstraňování chloupků a úprava obočí

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Charakterizovat jednotlivé metody epilace	Ústní ověření
b) Vyjmenovat kontraindikace ruční i přístrojové epilace	Písemné ověření
c) Popsat postup ošetření pokožky před a po epilaci	Ústní ověření
d) Zvolit a provést vhodný druh epilace určené části těla klienta	Praktické předvedení
e) Popsat zásady použití epilačních vosků	Ústní ověření
f) Popsat možné alergie na chemické i přírodní prostředky určené pro barvení řas a obočí	Písemné ověření
g) Uvést a objasnit postupy úpravy a barvení řas a obočí	Ústní ověření
h) Prakticky předvést postupy úpravy a barvení řas a obočí klienta	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Provádění ruční kosmetické masáže obličeje, krku a dekoltu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zdůvodnit význam kosmetické masáže a vyjmenovat kontraindikace kosmetické masáže	Písemné ověření
b) Uvést kontraindikace masáže těhotných klientek	Písemné ověření
c) Uvést alespoň 4 druhy masáží, které jsou v běžné praxi prováděny	Písemné ověření
d) Vyjmenovat fáze základní kosmetické masáže	Písemné ověření
e) Provést základní kosmetickou masáž obličeje, krku a dekoltu klienta, zdůvodnit jednotlivé tahy	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Aplikace kosmetických přípravků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat zákonné požadavky na kosmetické přípravky používané v péči o tělo	Písemné ověření
b) Vysvětlit zásady skladování, označení a aplikace profesionálních kosmetických přípravků podle jejich charakteru v souladu s hygienickými normami	Ústní ověření
c) Uvést, jakými náležitostmi musí být označen kosmetický produkt péče o tělo, který je určen pro domácí péči	Písemné ověření
d) Vysvětlit význam a principy značení INCI (International Nomenclature of Cosmetic Ingredients)	Ústní ověření
e) Určit na kosmetickém přípravku významy uvedených symbolů	Praktické předvedení
f) Popsat způsob zacházení s kosmetickými přípravky a zásady jejich bezpečné likvidace po expiraci	Ústní ověření
g) Vyjmenovat a charakterizovat účinné látky používané v kosmetických přípravcích	Písemné ověření
h) Popsat základní komponenty krémové a alginátové masky	Písemné ověření
i) Vysvětlit použití vitamínů v kosmetice	Ústní ověření
j) Vysvětlit účinek aplikace séra, masky, krému na pleť	Ústní ověření
k) Zvolit pro klienta vhodné sérum a zdůvodnit tuto volbu	Praktické předvedení a ústní ověření
l) Vyjmenovat aplikační formy masek a vysvětlit rozdíly mezi nimi	Písemné ověření
m) Zvolit pro klienta vhodné pleťové masky a volbu zdůvodnit	Praktické předvedení a ústní ověření
n) Aplikovat alginátovou pleťovou masku na obličej klienta	Praktické předvedení
o) Aplikovat krémové pleťové masky na krk a dekolť klienta	Praktické předvedení
p) Zvolit pro klienta vhodný závěrečný krém, aplikovat jej a zdůvodnit volbu	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Provádění denního líčení

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uvést všeobecné zásady při líčení obličeje	Písemné ověření
b) Uvést základní typy líčení	Písemné ověření
c) Provést a vysvětlit korekci tvaru obličeje, obočí, očí a rtů klienta v rámci denního líčení	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Provést denní líčení klienta a zdůvodnit volbu použitých postupů i přípravků dekorativní kosmetiky	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Poskytování poradenství v oblasti kosmetického ošetřování pleti

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Objasnit klientovi vhodný způsob domácí péče o pleť	Praktické předvedení
b) Doporučit klientovi vhodné produkty pro domácí péči o pleť	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Orientace v anatomii a patologických projevech kůže a orientace v anatomii svalů obličeje, krku a dekoltu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Pojmenovat a popsat vrstvy kůže	Písemné ověření
b) Vyjmenovat funkce kůže a jednu dle zadání zkoušejícího popsat podrobně	Ústní ověření
c) Vysvětlit proces obnovy (keratinizace) kůže	Písemné ověření
d) Objasnit fungování ochranného filmu kůže a význam pH kůže	Ústní ověření
e) Uvést projevy kožních onemocnění na obličeji, krku a dekoltu	Písemné ověření
f) Vyjmenovat alespoň 4 odchylky (chorobné projevy kůže), které nesmí kosmetička ošetřit	Písemné ověření
g) Uvést odchylky od normy, které nebrání kosmetickému ošetření	Písemné ověření
h) Rozpoznat odchylky od normy na pleti klienta	Praktické předvedení
i) Popsat svaly obličeje, krku a dekoltu	Písemné ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Používání přístrojů v kosmetické provozovně

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat a popsat 3 technologie používané v kosmetické péči	Ústní ověření
b) Použít ultrazvukovou špachtli na pleti klienta	Praktické předvedení
c) Vysvětlit nejčastější kontraindikace použití kosmetických přístrojů	Ústní ověření
d) Popsat důvody použití kosmetických přístrojů v kosmetickém ošetření	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Dodržování hygienicko-epidemiologických zásad a poskytování první pomoci v kosmetických službách

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat platné právní předpisy, které určují povinnosti osob vykonávajících činnosti epidemiologicky závažné v rámci živnostenského oprávnění kosmetické služby	Písemné ověření
b) Vyjmenovat základní dokumenty a vybavení požadované při kontrole krajskou hygienickou stanicí	Písemné ověření
c) Uvést zásady provozní hygieny a zásady osobní hygieny	Písemné ověření
d) Uvést, které hygienické normy musí splňovat provozovna kosmetických služeb podle platné vyhlášky	Písemné ověření
e) Popsat základní materiální a technické vybavení provozovny kosmetických služeb	Ústní ověření
f) Připravit pracoviště před péčí o klienta a uklidit pracoviště po této péči	Praktické předvedení
g) Popsat úklid pracoviště po skončení provozu kosmetických služeb	Ústní ověření
h) Vyjmenovat a popsat typy dekontaminace podle stupně účinnosti používané v osobních službách	Písemné ověření
i) Provést a vysvětlit dezinfekci použitých pracovních nástrojů, které jsou kontaminovány biologickým materiálem	Praktické předvedení a ústní ověření
j) Vysvětlit princip vzniku rezistence bakterií na dezinfekční prostředky a způsob, jak jí zabránit	Písemné ověření
k) Vysvětlit, kdy je nezbytné provést sterilizaci nástrojů, a popsat postup sterilizace, včetně povinností souvisejících s evidencí	Ústní ověření
l) Předvést manipulaci s čistým a špinavým prádlem v kosmetických službách	Praktické předvedení
m) Popsat náležitosti provozního řádu provozovny kosmetických služeb a zásady jeho zpracování. Uvést, kdy musí být provozní řád vypracován, změněn a kdo ho schvaluje	Ústní ověření
n) Vyjmenovat druhy odpadu v provozovně kosmetických služeb a popsat způsoby jeho likvidace	Písemné ověření
o) Popsat první pomoc při popáleninách, alergické reakci, říznutí, poranění oka, zasažení oka chemickou látkou, bezvědomí, epileptickém záchvatu	Ústní ověření
p) Předvést správnou podobu rozhovoru při volání na linku záchranného systému	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Realizace podnikatelských aktivit v kosmetických službách

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit pojmy tržba, zisk, výdaje, příjmy, obchodní přírůžka, marže, hotovostní a bezhotovostní způsob platby	Písemné ověření
b) Vyjmenovat základní náklady, které vstupují do ceny služby prováděného ošetření v kosmetických službách	Písemné ověření
c) Stanovit prodejní cenu kosmetického ošetření na modelovém příkladu v kosmetických službách	Praktické předvedení
d) Vystavit doklad o zaplacení se všemi náležitostmi	Praktické předvedení
e) Provést vyúčtování a evidenci tržeb za kosmetické služby	Praktické předvedení
f) Vyjmenovat daně a poplatky vztahující se k oboru kosmetických služeb, uvést lhůty splatnosti	Písemné ověření
g) Charakterizovat všechny zákonné možnosti řešení evidence a plateb daně z příjmu fyzických osob	Písemné ověření
h) Vyjmenovat právní předpisy, které stanovují, jakou péči lze provádět v oboru kosmetických služeb	Písemné ověření
i) Definovat odbornou způsobilost pro kosmetické služby	Písemné ověření
j) Vyjmenovat zakázané výkony v kosmetických službách	Písemné ověření
k) Vysvětlit obsahovou náplň živnosti kosmetické služby	Ústní ověření
l) Vyjmenovat základní zákonné povinnosti podnikatele vůči živnostenskému úřadu a zdravotní pojišťovně	Písemné ověření
m) Uvést podmínku provozování činnosti péče o tělo v provozovně podle stavebního zákona	Písemné ověření
n) Popsat podmínky požární ochrany provozovny kosmetických služeb	Písemné ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

1. Vstupní předpoklady pro účast na zkoušce

Uchazečem o zkoušku může být každá fyzická osoba starší 18 let, která získala alespoň základy vzdělání, nebo účastník rekvalifikace podle zákona č. 435/2004 Sb., zákon o zaměstnanosti.

Zdravotní způsobilost pro vykonání zkoušky je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na povolání v NSP – <https://www.nsp.cz/jednotka-prace/kosmeticka#zdravotni-zpusobilost>).

Autorizovaná osoba zároveň s odesláním pozvánky ke zkoušce písemnou formou sdělí, kde a jakým způsobem se uchazeč může informovat o svých povinnostech a průběhu zkoušky, a které doklady/dokumenty musí uchazeč předložit bezprostředně před započítím zkoušky.

Autorizovaná osoba poskytne uchazeči všechny pomůcky a vybavení, které jsou nutné k vykonání zkoušky.

Pro každého uchazeče zajistí autorizovaná osoba jednoho figuranta (figurantku) staršího 18 let, na kterém uchazeč předvede praktické činnosti.

Uchazeč si přinese psací potřeby, vlastní pracovní oděv a obuv.

2. Průběh zkoušky

Před zahájením zkoušky uchazeč předloží zkoušejícímu průkaz totožnosti a případně další dokumenty opravňující k připuštění ke zkoušce uvedené v části 1. Vstupní předpoklady pro účast na zkoušce.

Bezprostředně před zahájením zkoušky autorizovaná osoba seznámí uchazeče s pracovištěm, s organizací zkoušky, s jeho právy a povinnostmi v rámci zkoušky podle zákona č. 179/2006 Sb., a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž autorizovaná osoba vyhotoví a uchazeč podepíše písemný záznam.

Zkoušející uzná, a tedy nemusí ověřovat, ty odborné způsobilosti, které byly již dříve u uchazeče ověřeny v rámci zkoušky z jiné profesní kvalifikace (nutno doložit osvědčením o získání profesní kvalifikace), a které jsou shodné svým rozsahem i obsahem. Rozsah a obsah odborné způsobilosti určují její jednotlivá kritéria a pokyny k provedení zkoušky popsané v hodnoticím standardu. Zkoušející tyto odborné způsobilosti neuzná jako již ověřené, pokud by tím nebylo zajištěno řádné ověření ostatních požadavků stanovených tímto hodnoticím standardem (například při nutnosti dodržení technologických postupů a časové souslednosti různých činností).

Zkouška se koná v českém jazyce.

Zkouška je veřejná. Praktická část zkoušky a praktická zkouška není veřejná v případech, kdy to je nutné z hygienických důvodů nebo z důvodu ochrany zdraví a bezpečnosti práce.

Pokyny ke způsobům ověřování:

- Kritéria, u kterých je stanoven způsob ověřování „písemné ověření“, jsou ověřována formou volných písemných odpovědí na otevřené otázky.
- Kritéria, u kterých je jako způsob ověření uvedeno „praktické předvedení a ústní ověření“ mohou být ověřována v přítomnosti všech uchazečů o zkoušku.
- Kritéria, u kterých je jako způsob ověření uvedeno „ústní ověření“ musí být ověřována vždy individuálně pro každého uchazeče, tj. s vyloučením možnosti, že by odpovědi aktuálně zkoušeného uchazeče slyšel jiný uchazeč / ostatní uchazeči. Tato kritéria se ověřují například v odděleném samostatném prostoru (místnosti) nebo takovým způsobem, kdy je zaručeno individuální zkoušení uchazeče o zkoušku.

Praktickou část zkoušky konají současně maximálně 4 uchazeči.

Pro účely zkoušky se klientem rozumí figurant/figurantka určený zkoušejícím.

Odborná způsobilost Aplikace kosmetických přípravků

Kritériem e) Součástí zadání jsou obrázky používaných symbolů na kosmetických přípravcích. Výběr pěti symbolů k popisu provede autorizovaná osoba.

Odborná způsobilost **Orientace v anatomii a patologických projevech kůže a orientace v anatomii svalů obličeje, krku a dekoltu**

Kritérium a) Uchazeč popíše 1 slepý obrázek vrstev kůže.

Kritérium b) Uchazeč popíše funkci kůže, kterou určí autorizovaná osoba.

Kritérium g) Uchazeč uvede alespoň 5 odchylek od normy.

Kritérium i) Uchazeč popíše 3 slepé obrázky svalů obličeje, krku a dekoltu.

Odborná způsobilost **Dodržování hygienicko-epidemiologických zásad a poskytování první pomoci v kosmetických službách**

Kritérium a) Uchazeč uvede alespoň 3 právní normy.

Kritérium b) Uchazeč uvede dokumenty podle zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví.

Kritérium c) Uchazeč uvede alespoň 3 zásady provozní a 3 zásady osobní hygieny podle vyhlášky č. 137/2004 Sb., o hygienických požadavcích na stravovací služby a o zásadách osobní a provozní hygieny při činnostech epidemiologicky závažných.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby je oprávněný předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede autorizovaná osoba do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou odbornou způsobilost a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky.

Výsledné hodnocení pro danou odbornou způsobilost musí znít:

- „splnil“, nebo
- „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé odborné způsobilosti.

Výsledné hodnocení zkoušky zní buď:

- „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny odborné způsobilosti, nebo
- „nevyhověl“, pokud uchazeč některou odbornou způsobilost nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí autorizovaná osoba vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jedním zkoušejícím, který musí být přítomen u zkoušky po celou dobu jejího trvání.

Zkoušející je povinen provádět ověřování odborných způsobilostí při zkoušce přesně podle všech ustanovení tohoto hodnoticího standardu.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s výučním listem v oblasti kosmetických služeb a střední vzdělání s maturitní zkouškou a nejméně 5 let odborné praxe v oblasti kosmetických služeb nebo nejméně 5 let ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti kosmetických služeb.
- b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oblasti kosmetických služeb a nejméně 5 let odborné praxe v oblasti kosmetických služeb nebo nejméně 5 let ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti kosmetických služeb.
- c) Střední vzdělání s maturitní zkouškou a rekvalifikační kurz zaměřený na pracovní činnost kosmetika a nejméně 5 let odborné praxe v oblasti kosmetických služeb nebo nejméně 5 let ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti kosmetických služeb.
- d) Profesionální kvalifikace Kosmetik/kosmetička (69-030-M) a střední vzdělání s maturitní zkouškou a nejméně 5 let odborné praxe v oblasti kosmetických služeb.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost a praxi v povolání autorizujícím orgánem, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti a praxe v povolání v souladu s hodnotícím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo zdravotnictví, www.mzcr.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- Prostory evidované v živnostenském rejstříku žadatele pro předmět podnikání kosmetické služby
- Provozní řád provozovny schválený orgánem ochrany veřejného zdraví k provozování kosmetických služeb
- Vybavení provozovny – pracovního boxu:
 - lékárníčka
 - kosmetické lehátko
 - otočná židle nebo taburetka
 - osvětlení podle hygienických požadavků na osvětlení pracoviště
 - stolek
 - nádoba na odpad
- Materiálové vybavení:
 - kosmetické tampóny, vatové tyčinky, papírové ubrousky, papírové kapesníčky, jednorázové ubrousky na smývání masek
 - dezinfekce na nástroje a pokožku, peroxid vodíku, borová voda, Jarischův roztok
 - kosmetická čelenka nebo jednorázová kosmetická čepice
 - ručník
 - jednorázové prostěradlo, bavlněné prostěradlo
 - deka
- Materiál pro kosmetické ošetření:
 - pleťová voda, pleťové mléko, odličovací přípravky, masážní přípravky, masky včetně alginátových, speciální kosmetické přípravky – např. ampulky nebo séra
 - přípravky na barvení obočí a řas
 - dekorativní kosmetika a pomůcky na líčení
 - přípravky na epilaci
- Přístroje:
 - ohřívač vosku
 - kosmetická lupa s osvětlením
 - ohřívač ručníků
 - ultrazvuková špachtle
- Pomůcky:
 - karta klienta - formulář
 - epilační pásy
 - špachtle
 - štětce
 - nádoby na vodu
 - 4 slepé obrázky
- Pro každého uchazeče figurant/figurantka starší 18 let

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda).

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 15 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm, s organizací zkoušky, s požadavky BOZP a PO a s právy a povinnostmi uchazeče v rámci zkoušky podle zákona č. 179/2006 Sb.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přípravu a přestávky) je 4 až 5 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Celková doba trvání písemné části zkoušky jednoho uchazeče je 90 minut.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravil Národní pedagogický institut ČR ve spolupráci s Národní radou pro kvalifikace, Ministerstvem práce a sociálních věcí, Ministerstvem zdravotnictví a odborníky z praxe z těchto subjektů:

- Kosmetický institut, s. r. o., Hradec Králové
- Asociace středních škol oborů kadeřníků, kosmetička České republiky, z. s. (AKAKOS), Ostrava
- Michaela Kobzová Hallerová, OSVČ
- Asociace kosmetických oborů ČR z. s., Praha

Hodnoticí standard profesní kvalifikace schválilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.